

ස්වභාවික ආපදා රක්ෂණාවරණය

හානා ප්‍රතිපත්තියේ අලසගාවය ජය ගැනීම දැවඩින පුරා සිටින සූල් හා මධ්‍ය පරිමා කර්මාන්ත (පු.මු.ක.) සතු මූල්‍ය සම්පත්වල හිගකම ද, ආපදා හානි පුරණ අංයෝගිත සහ ව්‍යාපර අඛණ්ඩකා සැලසුම් හිගකම ඒ හා බැඳී තිබීම ද නිසා පු.මු.ක. මෙවැනි ආපදාවලින් පිඩාවට පත් විමේ වැඩි අවදානමකට ලක් වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ ආපදා රක්ෂණවල සීමෙසහිත හාවතාවට හේතු වන බොහෝ කරුණු ඇති අතර, ජ්‍යෙෂ්ඨ සමහරක් දැනටත් හදුනාගෙන සහ පුළුල්ව සාකච්ඡාවට ලක් කොට තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික ආපදා රක්ෂණ කුළුපු.මු.ක. සහනාගින්වය අඩු විම පිළිබඳ මින් පෙර අවස්ථාවල සාකච්ඡාවට බදුන්ව නොමැති, වෙරිටේ පර්යේෂණ ආයතනය විසින් සිදු කළ අධ්‍යයනයේදී මත වූ වූ සුවිශේෂ සොයාගැනීමක් මෙම ප්‍රතිපත්ති සහනෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති.

1987 13 වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය¹ ප්‍රකාරව ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිදු කෙරෙන සියලුම පොදු සන්නිවේදනයන් සිංහල, දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි යන හාජා තිත්වයෙන්ම පැවතිය යුතු බවට වන ප්‍රතිපත්තියකට රජය කැප වී සිටි. දැනට පවතින රක්ෂණයන් පිළිබඳ තොරතුරු සහ ලියකියවිලි මෙම හාජා ප්‍රතිපත්තියට අනුකූල නොවීම ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික ආපදා රක්ෂණයේ අඩු මට්ටමේ ආවරණයට කැපී පෙනෙන ලෙස දායක වී ඇති බව වෙරිටේ විසින් සොයා ගැනීණි.

කොළඹින් පිට ස්වභාවික ආපදාවලට ලක් වූ ප්‍රදේශවල ඉංග්‍රීසි හාජා සාක්ෂරතාවය 30%කට වඩා අඩු අයක් ගනී. මහ කොළඹ ප්‍රදේශය තුළ පවා එම අය ඇත්තේ 45%ක් පමණ සාමාන්‍යයක ය. කොසේ වෙතත්, ප්‍රදේශලික රක්ෂණ ආයතන විසින් මෙන්ම රජය විසින් ලබා දෙන රක්ෂණවරණ සුබසාධන යෝජනා තුම පිළිබඳවද තොරතුරු මූලමනින්ම පාන් පළ කරනු ලබන්නේ ඉංග්‍රීසි හාජාවෙන් පමණි සිංහල හා දෙමළ හාජා කට්කරන ජනතාවට ස්වභාවික ආපදා රක්ෂණවරණයේ ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමට මෙම කරුණ මහත් බාධකයක් වී තිබේ.

මූලික තිගමනයන්

1. ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික ආපදා රක්ෂණවරණ ආවරණය දුර්වල මට්ටමකින් සිදු කෙරෙන අතර, විය වඩා අධිකව බලපාත්‍රයේ සු.මු.ක.වලට සි

▪ රක්ෂණ වාරික අය දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ගෙන නිර්වචනය කර ඇති රක්ෂණ

විනිවිදීමේ අනුපාතය, ආසියානු කළාපයේ සෙසු රටවල් බහුතරය සමඟ සහදන කළ ශ්‍රී ලංකාවේ දී පහළ අයක් ගනී.² සාමාන්‍ය ගෙවන ජ්‍යෙෂ්ඨ රක්ෂණ නොවන රක්ෂණවරණයේ උපවර්යයක් වන ගිනි රක්ෂණය යටතේ එන ස්වභාවික ආපදා රක්ෂණයේ විනිවිදීම් අනුපාතය ඇත්තේ ඊටත් ටටත් වඩා අඩු අයකාය. ස්වීස් රේ (Swiss Re) ආයතනයේ 2015 ගෝලීය රක්ෂණය පිළිබඳ සාමාන්‍යවනයට අනුව ජ්‍යෙෂ්ඨ රක්ෂණ නොවන රක්ෂණවරණයන්ගේ විනිවිදීම් අනුපාතය ආසියාවේ 1.74 ක්³ සන්සන්දනාත්මකව ශ්‍රී ලංකාවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ රක්ෂණ නොවන රක්ෂණවරණයන්ගේ විනිවිදීම් අනුපාතය 0.66 ක් පමණි. එය ඉන්දියාව, වියට්නාමය, තායිලන්තිය, මැලේසියාව වැනි ආසියානු කළාපයේ වෙනත් රටවලට මෙන්ම මොරාක්කොට්, කොන්යාව, වියනිසියාව හා ඇත්තේලාව වැනි පහළ-මැදි ආදායම් ලබන රටවලට ද වඩා අඩු අනුපාතයකි.⁴

▪ ස්වභාවික ආපදා රක්ෂණවරණය ශ්‍රී ලංකාවේ බහුල ලෙස ඇත්තේ ප්‍රධාන කර්මාන්ත හා වාණිජ දේපළවලට ය. එබැවින්, පු.මු.ක. සඳහා ස්වභාවික ආපදා රක්ෂණ විනිවිදීම් අනුපාතය බොහෝවිට ටටත් වඩා අඩු විම ඉඩ තිබේ.

2. ප්‍රදේශලික රක්ෂණ වෙළෙඳපු හානා බාධකයෙන් අනුතු ප්‍රයෝගන ගති.

▪ ශ්‍රී ලංකාව තුළ සාමාන්‍ය රක්ෂණවරණ සම්පාදකයින් අතරින් ඉහළම සම්පාදකයේ 6 දෙනා, වෙළෙඳපු ප්‍රගාවන් තුනෙන් දෙකකට හිමිකම් කියති. ගිනි රක්ෂණ ඔප්පු ලේඛන සිංහල බසින් ලබා දෙන්නේ මුවන් අතරින් එක් අයකු (වෙළෙඳපුලින් 6%කට අඩුවෙන් හිමිකම් කියන) පමණි කිහිවෙක මෙම ලේඛන දෙමළ හාජාවෙන් ලබා දෙන්නේ නැත.

▪ 2017 මැයි මාසයේ දී රත්නපුර ප්‍රදේශයේ ඇති විඛානිත් ආපදාවට ලක් වූ සු.මු.ක. හිමිකරුවේ, තමන් විසින් ප්‍රදේශලික රක්ෂණ සමාගම් නියෝජනය කළ රක්ෂණ නියෝජිතයින් හරහා ස්වභාවික ආපදා රක්ෂණවරණ ලබාගතන් යැයි සිතා සිටි බව අප සමග පැවැසුහ. තමුන් ආපදාවට පැසු තම වන්දී ලබා ගැනීමට ගියවිට රක්ෂණවරණ අලෙවි කළ නියෝජිතයින් තමන්ට වැරුදි තොරතුරු ලබා දී ඇති බව මුවන්ට අවබෝධ වී තිබුණි. මුවන් අත්සන් කළ ලේඛන මූලමනින්ම ඉංග්‍රීසි හාජාවෙන් තිබු බැවින්, නියෝජිතයින් විසින් සහතික කරන ලද කරුණු වැඩිදුර තහවුරු කර ගැනීමේ හැකියාවක් මුවන්ට නොතිබුණි.

ජ්‍යෙෂ්ඨ කොළඹ

3. රජයේ රක්ෂණාවරණ සූබිසුඩක යෝජන ක්‍රම ස්වභාවන්ගේ සපය තැන.

- ජාතික රක්ෂණ හාරකාර අරමුදලේ (ජ.ර.හා.අ.) පරිපාලනය යටතේ ඇති, රජයෙන් අරමුදලේ ලබන ජාතික ස්වභාවික ආපදා රක්ෂණාවරණ (ජ.ස්.ආ.ර.) යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ තොරතුරු මෙම වසරට මුළු තෙක්ම තම වෙති අඩවිය තුළ සහුවන් කර තිබුණේ ඉංග්‍රීසි හාජාවෙන් පමණි ජ.ස්.ආ.ර. ට අදාළ තොරතුරු 2017 නොවැම්බර් 13 දින වෙති අධිවිය පරික්ෂා කරන විට පැවතියේ ඉංග්‍රීසි හාජාවෙන් පමණි. ජ.ස්.ආ.ර.ට අදාළ තොරතුරු සිංහල බසින් පළ කෙරුණේ 2018 මුළු භාගයේ ය (මෙම සටහන ප්‍රකාශනයට පත්වන අවස්ථාවේ දී). තවමත් මෙම තොරතුරු දෙමළ බසින් පළ කර තැන.
- 2017 මැයි මාසයේ ගැවතුරෙන් ආපදාවන්ට ලක් වූ මාතර හා ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ සු.ම.ක. පිළිබඳ කළ සම්ක්ෂණවල දී දැනගැනීමට ලැබුණේ ජ.ස්.ආ.ර. ක් පැවතිම ගැන පවා ඇත්තේ අඩු දැනුවත්කමක් බවයි. සාමාජිකයින් 5,385ක ගෙන් සමන්විත වූ ප්‍රජා සංඛ්‍යාධ්‍යයක් සමග සිදු කළ කේන්ද්‍රගත සාකච්ඡාවල දී ද වාර්තා වූයේ, ඔවුන් ද ජ.ස්.ආ.ර.ක් තිබේ යැයි දැනුවත්ව නොසිටි බවයි. යෝජනා ක්‍රමයට සම්බන්ධ තොරතුරු වෙත ස්වභාවික ප්‍රවේශ පහසුකම් නොතිබේ මෙම තොරතුරු දෙමළ බසින් පළ කර තැන.

4. වැංකු ක්ෂේත්‍රයේ දැක්තව ඇති හාජා තියාමනයන් රක්ෂණ ක්ෂේත්‍රය තුළ තවමත් පෙන්වුම් කර තොමැත්.

- බැංකු නිෂ්පාදිත හෝ සේවාවලට අදාළ කොන්දේසි හා නියාමනයන් ගනුදෙනුකරුවන්ට තේරුම් ගත හැකි බවයින් ලබා ගත හැකි පරිදි තිබිය සුතු යැයි නිශ්චිතව දැක්වෙන් සියලුම බලපත්‍රලාභී බැංකුවලට විධානයක් පැනවීම හරහා බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ රෙගුලසි මගින් හාජා ප්‍රතිපත්ති ගැටළුවට විසඳුමක් සපයා ඇති.
- ගනුදෙනුකරුවන්ට තේරුම් ගත හැකි ශ්‍රී ලංකිය හාජාවකින් රක්ෂණාවරණ ලේඛන ලබාදීම සමාග ම්වලට නියම කරමින් පනවන ලද ඒ හා සමාන රෙගුලසියක් රක්ෂණ කරමාන්තය තුළ දැක්නට නොමැති.

ප්‍රකාශන සාරාංශය

1. ශ්‍රී ලංකාව තුළ ස්වභාවික ආපදා රක්ෂණාවරණ සහායිත්වය - විශේෂයෙන්ම සු.ම.ක.වල - ඇත්තේ ඉතා අඩුවෙනි

ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත ව්‍යාපාරවලින් 80% ක් වන සු.ම.ක. අතරින් 20% ක් කරමාන්ත ස්ථානිකයන් වන අතර 90% ක් සේවා අංශයට අයත් වේ.⁵ තවද දී, සු.ම.ක. දළ ජාතික රක්ෂණ නිෂ්පාදිතයන් (ද.ජ.නි.) ආසන්න වශයෙන් 52% කට දී,

රටි සමස්ත සේවාදායකත්වයෙන් 45% කට ද දායකත්වය ලබා දේ.⁶ ආර්ථිකය හා සේවාදායකත්වයට සු.ම.ක. හි ඇති වැදගත්කම සලකන කළ. ව්‍යාපාරකාරී ස්වභාවික ආපදාවකින් පසු කඩිනිම් ඔවුන්ව යටු තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා පහසුකම් සැපැවීම තිරණාත්මක වේ. සුළු හා මධ්‍ය පරිමාන කරමාන්ත (සු.ම.ක.) සතු මුළු සම්පත්වල හිගකම දී, එයටම ඇඳී ඇති ආපදා හා නිශ්චිරණ ආයෝජන හිගකම සහ ව්‍යාපාර අධ්‍යාපනයෙන් සැලසුම් හිගකම ද නිසා සු.ම.ක. මෙවැනි ආපදාවලින් පිඩිවට පත් වීමේ වැඩි අවදානමක පසු වේ.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ස්වභාවික ආපදා පුද්ගලික රක්ෂණාවරණය පැනිරි ඇත්තේ අඩු සණත්වයකිනි. එය සාමාන්‍යයෙන් ප්‍රධාන කරමාන්ත හා වාණිජ දේපලවල සිමා වී තිබේ.⁷ ශ්‍රී ලංකාවේ පුද්ගලික රක්ෂණ වෙළදපළ දී තුළ කාලීන රක්ෂණ (ජ්‍යෙෂ්ඨ රක්ෂණය) හා සාමාන්‍ය රක්ෂණය (ජ්‍යෙෂ්ඨ නොවන රක්ෂණය) ලෙස පුද්ගල් ලෙස වර්කිඩිකරණය කළ හැකි වේ. ස්වභාවික ආපදා රක්ෂණාවරණය, සාමාන්‍ය රක්ෂණයේ උප වර්ගයක් වන ගිනි හා අතුරු රක්ෂණවල දැනුවක් ලෙස පිරිනැමෙන්තකි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ රක්ෂණ විනිවිදීම මට්ටම (දළ ලිඛිත රක්ෂණ වාරික අය දළ දේදිය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස) ආයියානු කළාපයේ අනෙකුත් රටවල් සමග සසදන කළ අඩු අයයක පවතී.⁸ ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය රක්ෂණ විනිවිදීම මට්ටම 2015 සහ 2016 වසරවල පිළිවෙළින් 0.66ක් හා 0.67ක් විය. සංස්ක්‍රීතාත්මකව 2015 දී ඉන්දියාව, වියට්නාමය, කායිලන්තය හා මැලේසියාවේ එය පිළිවෙළින් 0.72, 0.74, 1.79, හා 1.68, විය.⁹ මොරොක්කේව, කෙන්යාව, වියනිසියාව හා ඇංගෝල්ඩාව වැනි වෙනත් පහල-මැදි ආදායම රටවල් සියලුම 1.99, 1.88, 1.58, හා 0.8ක් වැනි ශ්‍රී ලංකාවට වඩා වැඩි සාමාන්‍ය රක්ෂණ විනිවිදීම අනුපාතයක් වාර්තා කර තිබේ.¹⁰

1 වන පුද්ගලිකයෙන් පෙන්වා ඇති පරිදි, සාමාන්‍ය රක්ෂණයේ උප වර්ගයක් වන ගිනි රක්ෂණයට ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇත්තේ රටත් වඩා අඩු විනිවිදීම අනුපාතයකි. එ අනුව, ගිනි රක්ෂණය යටතේ ඇති ස්වභාවික ආපදා හෝ ස්වභාවික ව්‍යාපාරයෙන් පැවති සැබැඳු අය වඩාත් අඩු විමත ඉඩ තිබේ. තවද දළ පුද්ගලික රක්ෂණය විභාල වශයෙන් ව්‍යාපාර වී ඇත්තේ ප්‍රධාන කාර්මික හා වාණිජ දේපල සඳහා වන බැවින්, සු.ම.ක.වල ආපදා රක්ෂණ විනිවිදීම විශේෂකාටම අඩු අයයක පැවතිමට ඉඩ තිබේ.

2. පුද්ගලික රක්ෂණ ආයතන හාජා බාධාවෙන් අනුතු ප්‍රයෝගන ලබා ගැනීම්

ස්වභාවික ආපදා රක්ෂණය සම්පාදනයෙහි ලා බොහෝ බොහෝ දුරවලතා දක්නට ඇතින්, ස්වභාවික ආපදා රක්ෂණ වෙත ප්‍රවේශ විමිත් දී හා එහි පුද්ගලාභ ලබා ගැනීම් දී, හාජා බාධාවය සු.ම.ක. මුහුණ දෙන එක් සුවිශේෂ බාධාවයක් වී ඇති බව අපගේ පර්යේෂණය තුළින් අනාවරණය විය. ඔහු මිටිසුමක් වෙත එල්ලිම් දී, එම ඔහු සුවිශේෂ එල්ලියායි විය සියලුම සැංස්ක්‍රීතාත්මකව නම්, එහි නියමයන් සහ කොන්දේසි සියලුම පාර්ශවයන් විසින් අවබෝධ කර ගෙන තිබීම අවශ්‍ය වේ. එහෙත්, රක්ෂණ ඔව්ප්‍රවලට ඇතා නියමයන් සහ කොන්දේසි එම ඔව්ප්‍ර ලේඛනවල සැම්වීමට පාන් සඳහන් වී ඇත්තේ ඉංග්‍රීසි බසින් පමණකි. එමෙන්ම, එවායේ අඩංගු තාක්ෂණික හා නොවන ස්වභාවික රක්ෂණයේ ඉංග්‍රීසි සේවා සාමාන්‍ය ස්වභාවික රක්ෂණයේ ඉංග්‍රීසි සේවාවලින් පිළිවෙළි වැඩි අවදානමක පසු වේ.

ජ්‍යෙෂ්ඨ කටයුතු

1 වන පුද්රේෂීතය : ශ්‍රී ලංකාවේ ගිනි රක්ෂණ විනිවිදීම් මට්ටම

ඩිලැගුය : ශ්‍රී.ලං.ර.ම.දේ වාර්ෂික වාරිතා පදනම් කරගනීම්න කතුවරයා සිදු කළ ස්විකිය ගණනයන්

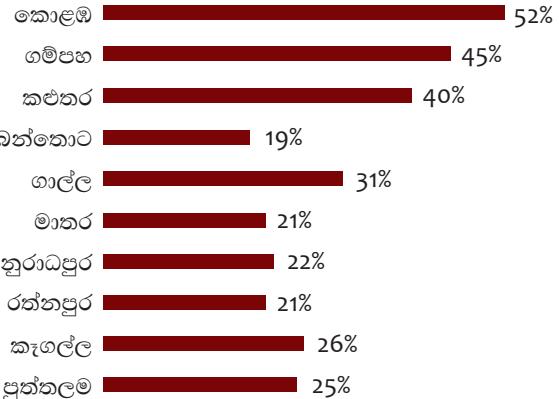
සටහන : ගිනි රක්ෂණ විනිවිදීම් මැන බලන්නේ ගිනි රක්ෂණ මිල්පාලීන් ලැබෙන ලිඛිත දළ වාරික අයය දළ දේ යිය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිකායක් ලෙසිනි

අයෙකුට පවත් මූල්‍යනින්ම අවබෝධ කරගැනීමට දුෂ්කර ය. ශ්‍රී ලංකාවේ වයස අවු.15 සහ ඉන් ඉහළ ජනගහනයේ ඉංග්‍රීසි භාෂා සාක්ෂරතා මට්ටම 30% ක් පමණක් වන පැහැඩිමක,¹¹ රක්ෂණ ලේඛනයක් හෝ වෙනත් කිසිදු ගිවිසුම් ලේඛනයක් ස්වභාෂාවන් ලබා තොදීමෙන්, එවන් සේවාවක් ගැන තක්සේරුවක් ලබා ගැනීමට මෙන්ම, ඒවා වෙත ප්‍රවේශ වීමට ද බාධා, වියේෂයෙන් ප්‍රාදේශීය මට්ටමෙන්, ඇති කරයි.

2 වන පුද්රේෂීතයෙන් පෙන්වුම් කරන්නේ 2016 වසරේ මැයි මාසයේ හා 2017 වසරේ ගෘවතුරේ බරපතල ලෙස පිඩාවට පත් වූ දිස්ත්‍රිකක 10ක වයස අවු. 15 හා රුප වැඩි ජනගහනයේ ඉංග්‍රීසි සාක්ෂරතා මට්ටමයි. බස්නාහිර පළාතෙන් පිටත පුද්ගල ඉංග්‍රීසි සාක්ෂරතා මට්ටම සැලකිය යුතු ලෙස අඩු ය. රක්ෂණ නියෝජිතයින් විසින් ප්‍රාදේශීය හා ග්‍රාමීය ව්‍යාපාර වලින් අයුතු වාසි ලබා ගැනීමේ අවදානමක් ඇති බව මෙම දැන්ත හෙළිදරව් කරයි. සාමාන්‍යයෙන් මෙම නියෝජිතයින් රක්ෂණ සාමාගම්වල පාඕ සේවකයින් තොට්වී. ඔවුන්ගේ වැටුප පදනම් වන්නේ එක් රස් කර ගන්නා වාරික එකතුව මත සහ අභ්‍යන්තරී එක් කර ගන්නා ඔවුන් අවදානමක් ප්‍රාදේශීය රක්ෂණ මිල්පාලී අලවී කිරීමට මුවන් දිරි ගැනීම් ඇතුළු.

2017 මැයි මාසයේ රත්නපුර දිස්ත්‍රිකකයේ ඇති වූ ගෘවතුරේ පිඩාවට පත් වූ සු.ම.ක. හිමිකරුවන් විසින් රක්ෂණ නියෝජිතයින් හරහා ස්වභාවික ආපදා පුද්ගලික රක්ෂණවරණ ලබා ගෙන, ඉන් පසුව කිසිදු වන්දියක් ලබා ගැනීමට තොගැනී වීම ගැන ඔවුන් සමග අප පැවැත්වූ සාකච්ඡාවලින් හෙලිදරව් විය.¹² මෙම සු.ම.ක. හිමිකරුවන්ට ලැබූණු ඔවුන් ප්‍රාදේශීය රුපවාහිනී නියෝජිතයින් හා කොන්දේසි ලියවී තිබූණේ ඉංග්‍රීසි බසිනි. ඔවුන් පවසන පරිදි, තම රක්ෂණවරණවල ගෘවතුර ආවරණය ද ඇතුළත් වී ඇති බව රක්ෂණ ගිවිසුම්වලට එලැශේන අවස්ථාවේ දී රක්ෂණ නියෝජිතයින් විසින් පවසනු ලැබී තිබේ තම රක්ෂණවරණවල ගෘවතුර හානි ආවරණයක් තොට් බව

2 වන පුද්රේෂීතය : තොරා ගත් දිස්ත්‍රිකකවල ඉංග්‍රීසි සාක්ෂරතා මට්ටම

ඩිලැගුය : ශ්‍රී ලංකා ජන හා නිවාස සංගණනය 2012

සටහන : ඉංග්‍රීසි සාක්ෂරතාව නිර්වචනය කරන්නේ ඉංග්‍රීසි කියවීමට හා උග්‍රීමට ඇති හැකියාව ලෙසිනි

තමන් දැන ගත්තේ, ගෘවතුරේන් ඉක්බිතිව වන්දි ලබා ගැනීම සඳහා ඉල්ලුම් කළ පසුව පමණක් බව ඔවුන් පැවසී ය.

තොරා ගත් රක්ෂණ සාමාගම්වල ගිනි රක්ෂණ ඔවුන් ලේඛන භාෂා තුනෙන්ම ලබා ගත හැකි ද යන වග 3වන පුද්රේෂීතයෙන් පෙන්වුම් කෙරේ. මෙම එක් එක් රක්ෂණ සාමාගම වෙත දුරකථන ඇමතුම් ලබා දී ගිනි රක්ෂණ ඔවුන් ලේඛන භාෂා තුනෙන්ම ලබා ගත හැකි දැයි විමසා බැලිනි. එම ලේඛන පහසුවෙන්ම ඉංග්‍රීසි බසින් ලබා ගත හැකි බව සියලු සාමාගම දන්වා සිටියන. ලේඛන සිංහල බසින් ද ලබා ගත හැකිව තිබූණේ පිපලස් රක්ෂණ සාමාගම වෙතින් පමණි.

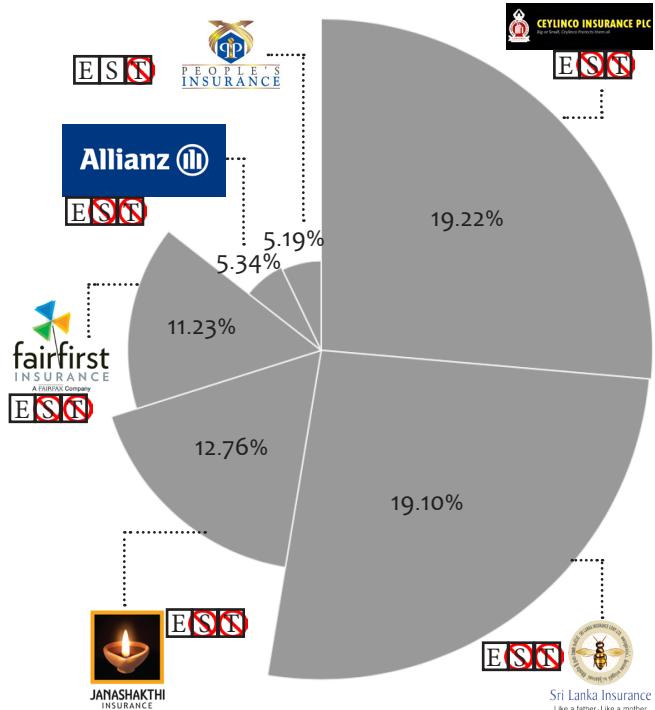
3. රැයේ රක්ෂණ යෝජන කුම ස්වභාවාවන්ගේ සටහන හැක

පුද්ගලික රක්ෂණ වෙළඳපොල තුළ ඇති යම් පරතරයන් පියවාලීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය (ශ්‍රී.ලං.ර.), රජයේ ප්‍රතිපාදන ලබන ජාතික ස්වභාවික ආපදා රක්ෂණවරණයක් (ජා.ස්.ආ.ඡ.ර.), ජාතික රක්ෂණ හාරකාර අරමුදාල (ජා.ර.හා.ඇ.) හරහා හැඳුන්වා දුන් අතර, 2016 අප්‍රේල් 1වැනි දින පවත් එය ක්‍රියාත්මක විය. වාසුලි, තුණාවු, වණධ මාරුත, ගෘවතුර, නායාදාම්, සුලිපුල, ඇම්කිම්පා, සුනාම් සහ වෙනත් සිනාම ස්වභාවික උපද්‍රවයක් (නියග හැර) සේතුවෙන් සියලුම තිවාසවල හා සුළු පරිමාණ කර්මාන්තවල දේපළ හා එහි අන්තර්ගතයන්ට සිදු වන හානි රු.මි.2.5ක් දක්වා (එක් සිද්ධීයක් සඳහා), එනම් සියලුම ජීවිත හා දේපළ මෙම රක්ෂණයෙන් ආවරණය වේ.¹³ කෙසේ වෙතන් සුළු ව්‍යාපාර අතරින් මෙම රක්ෂණයෙන් ආවරණය වන්නේ වාර්ෂික ආදායම රු.මිලියන 10 ව්‍යාපාර පමණක් වන බැවින්, සුළු පරිමාණ ව්‍යාපාර අතරින් උපද්‍රවයන් වෙත සිටියන් වාර්ෂික ආවැන්තික ප්‍රතිඵලියා වේ.¹⁴

ජා.ස්.ආ.ඡ.ර. යෝජන කුමය වසර 2ක් තිස්සේ, මහා ගෘවතුර අවස්ථා 2ක් (2016 මැයි හා 2017) කුළ ද පැවතියේ වුවත් එහි ප්‍රතිලාභීතයන්ට මෙම යෝජන කුමය පිළිබඳ තිබූණේ ඉතා

ප්‍රතිකරිත කටයුතු

3 වන ප්‍රදර්ශනය : ගිනි රක්ෂණ සංඝ ලේඛන ඉංජිනියුරු, ශිංහල හා දෙමළ බසින් ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව¹⁵

මූලාශ්‍රය : ඉහත එක් එක් රක්ෂණ සමාගම්වල ප්‍රධාන කාර්යාලය
වෙත ලබා ගත් දුරකථන ඇමත්තුම්

නොමැති රක්ෂණ සමාගම යුතියෙන් ඇශ්‍රුවරන්ස් සාමාන්‍ය රක්ෂණ
සමාගම සමඟ එකාබද්ධ විය. එබැවින් වාර්තා කර ඇති වෙළඳපළ
පාලන ශ්‍රී.ලං.ර.මන්. හි 2016 වාර්තාවේ ඇති අයන් එකතු
නිරීමෙන් ලබා ගන්නකි.

4 වන පදනම්‍ය : 2017 මැයි ගෘතුවේ දී ආපදාවට ලක් වූ ප්‍රදේශයින්ගේ ප්‍රතිගෙය සමඟ වනදී ඉල්ලුම්පත් බාර දුන් ක්ෂේත්‍ර හා සුළු ව්‍යාපාරවල
ප්‍රතිගෙය සංස්ක්‍රීතිය

2017 මැයි ගෘතුවෙන් විධාත්මක මාන්‍ය පත්‍ර දිස්ත්‍රික්ක	ස්ථානික ව්‍යාපාර සංඝව (අවධාරිත ස්කූල් විධාන් සුළු ව්‍යාපාර)	(a) සමයේ ස්ථානික ව්‍යාපාර අතර් ලැබුණු අයදුම්පත් සංඝව %ක් ලෙස**	(b) මාන්‍යව ලැබු වූ ප්‍රදේශයින් සංඝව මුළු ජ්‍යෙගනයේ %ක් ලෙස***	අනුපාතය (b)/(a)
රත්නපුර	41,439	9.6%	21.6%	2.25
මාතර	40,417	7.1%	28.7%	4.04
ගාලු	44,944	6.2%	14.9%	2.40
කළුතර	56,598	4.2%	15.0%	3.57
හමිබන්තොට	29,856	0.6%	16.6%	26.67

*2017 ගෘතුව හා නායෝගීම්, ප්‍රාග්ධන ආපදා කෙශිනම් අවශ්‍යතා තක්සේරුවෙන් දත්ත උපටා ගැනුණි.

**ගොඩනගිලි හානි සහ තොගවලට සිදු වූ හානි වෙනුවෙන් සු.ම.ක. විසින් 1.1.2017 වන විට ඉදිරිපත් කර තිබූ ඉල්ලුම්පත් සංඝව මිලිබදව ජා.ර.හා.අ. විසින් ලබා දුන් දත්ත පදනම් කර ගෙන ප්‍රතිගෙය ගෙනනය කරන ලදී.

***2017 මැයි ගෘතුව හා නායෝගීම්, ප්‍රාග්ධන ආපදා කෙශිනම් අවශ්‍යතා තක්සේරුව සහ 2017 ජන හා නිවාස සංගණනයේ ජ්‍යෙගන දත්ත උපටා ගෙනීම් ප්‍රතිගෙය ගෙනනය කෙරුණි.

ජ්‍යෙෂ්ඨ කටයුතු

ඇත්. කෙසේ වෙතත්, නියෝජනාත්මක දරකායක් යොදා ගැනීමෙන් හානියට පත් වූ ව්‍යාපාර ගැන තක්සේරුවක් කළ හැකි වනු ඇත. එක් එක් දිස්ත්‍රික්කයේ හානියට ලක් වූ ජනගහන ප්‍රතිශතය, හානියට ලක් වූ ව්‍යාපාරවල ප්‍රතිශතයේ නියෝජනයක් ලෙස ගත හැකි ය.

2017 මැයි ගංවතුරෙන් හානියට පත් වූ (භානියට පත් වූ, මිය ගිය, තවාල ලැබූ, අතුරුදහන් වූ) පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව ගැන දත්ත ජාතික ආපදා සහන මධ්‍යස්ථානය (ජා.ආ.ස.ම.) විසින් සම්පාදනය කරනු ලදී, 2017 මැයි ප්‍රෘත්වාත් ආපදා කැඩිම් අවශ්‍යතා තක්සේරුව තුළ ව්‍යාපාර කර තිබේ. 2017 මැයි ගංවතුරේ දී, සැම දිස්ත්‍රික්කයකම ආපදාවලට ලක් වූ පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රතිශතය සමග වනුදී ඉල්ලුම්පතු බාර දුන් ක්‍රුෂ්‍රු හා සුළු ව්‍යාපාරවල ප්‍රතිශතය 4 වන පුද්රේඛයෙන් සංස්දානය කෙරේ.

භානියට ලක් වූ පුද්ගල ප්‍රතිශතය, වනුදී ඉල්ලුම් කළ ව්‍යාපාරවල ප්‍රතිශතයට වඩා බෙහෙවින් වැඩි ය. බොහෝ දිස්ත්‍රික්කවල, හානියට ලක් වූ පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රතිශතය වනුදී ඉල්ලුම් කළ ව්‍යාපාරවල ප්‍රතිශතය මෙන් 2-4 ගුණයකි. මෙම අනුපාතය කිහිප ගුණයකින් ඉහළ යැම් විසින් කිය පාන්නේ, වනුදී ලබා ගැනීමට තිබූ පහසු ඉඩ ප්‍රස්ථා ගැන පැවති අඩු දැනුවත් මට්ටමයි.

මෙම ගැටළුව පිළිබඳ දැනුවත්තාවයක් නොමැතිකමට බොහෝ හේතු පැවතිය හැකි ව්‍යුතක් මෙම යෝජනා ක්‍රමය ගැන තොරතුරු ස්වභාෂාවන්ගෙන් නොතිබුමක් පිළිබඳව මෙම පර්යේෂණයේ දී හදුනා ගැනීම් ජා.ස්.ආ.ර. පිළිබඳව ජා.ර.ජා.අ. වෙති අඩ්වියේ තොරතුරු 2017 වසරාවසානය තෙක් පැවතියේ ඉංග්‍රීසි බිසින් පමණි 2017 නොවැම්බර් මස 13වන දින අවසන් වරට පරික්ෂා කරනුවේ ජා.ස්.ආ.ර.

1 වන කොටුව බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා වන වර්යා සංග්‍රහය තුළ ඇති හාඡා නියමයන්

2006 අංක 46 දරණ බැංකු පනත මගින් අවසන් වරට සංශෝධනය කළ 1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනත, බලපත්‍රලාභී බැංකුවල ව්‍යාපාර කටයුතුවල මිනැම අංශයක කටයුතු සිදු කළයුතු ආකාරය සම්බන්ධයෙන් විධානයන් පැනවීමේ බලය මුදල් මෙන්ඩලයට පවරා ඇත. ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අහිරුවීන් ආරක්ෂා කිරීමේ ද, ගනුදෙනුකරුවන් හා බැංකු අතර පිනකර සබඳතාවයක් ගොව නැගිමේ ද එමත්ම බැංකු ක්ෂේත්‍රය තුළ ගනුදෙනුකාර ස්ථායිතාවය සහතික කර ගැනීමේ ද අරමුණු පෙරදැරිව, සියලු බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් අනුගත කර ගත යුතු වර්යා පද්ධතියක් තියම කෙරෙන ගනුදෙනුකාර ප්‍රයුත්තියක් 2011 අංක 8 දරණ විධානය මගින් නිකුත් කර තිබේ.

බැංකු සපයන නිෂ්පාදිතයන් හා සේවාවන්හි, නියමයන් හා කොන්දේසි ඉංඩිපත් කළ යුතු අන්දම ගනුදෙනුකාර ප්‍රයුත්තිය මගින් තියම කෙරේ. රට අනුකූලව, බැංකු වෙතින් ලබා ගන්නා මිනැම එක් එක් නිෂ්පාදිතයක් හේ සේවාවක් හා සබැඳි නියමයන් හා කොන්දේසි වෙත ප්‍රවේශ වීමේ හා පරිපූර්ණ ලෙස අවබෝධ කර ගැනීමේ අයිතිය ගනුදෙනුකරුවන් සතු වේ. ඒ අනුව, බැංකු සපයන සැම නිෂ්පාදිතයක් හේ සේවාවක් හා සබැඳි “නියමයන් හා කොන්දේසි”, ගනුදෙනුකරුවන්ට තේරුම් ගත හැකි හාඡාවන් (වඩා රුවී) ලබා ගත හැකි පරිදි තිබේ, බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් සහතික කර ගත යුතු ය.

බැංකු හා රක්ෂණ යන කර්මාන්ත දෙකම අයන් වන්නේ මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයට වන අතර මුළුන් ගනුදෙනුකරුවන් හා කටයුතු කරන්නේ ගිවිසුමිකාර පදනමකිනි. බැංකු කර්මාන්තයේ තීදරු දන්තය ඇසුරු කර ගනීමින්, රක්ෂණ කර්මාන්තය ද එවැනිම හාවිතාවක් කෙරෙනි අනුගත ව්‍යාපාරාක්‍රියාවන් ගනුදෙනුකරුවන් නොමග යැමත් වැළඳී, රක්ෂණ කර්මාන්තය කෙරෙනි පොදු ජනනයක් වනු ඇතුළුම්

පිළිබඳ තොරතුරු ලබා දී තිබුණේ ඉංග්‍රීසි බිසින් පමණි ජා.ස්.ආ.ර. ගැන තොරතුරු සිහළ බිසින් ද සඳහන් වන පරිදි මෙම වසර මූල දී වෙති අඩ්විය යාවත් කාලීන කර තිබුණ ද, ජා.ස්.ආ.ර. ගැන තොරතුරු දෙමළ බිසින් ද සඳහන් වන ලෙසින් එම යාවත් කාලීන කර නොතිබුණි. (1 වන ඇමුණුම්)

4. බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ දැක්වන ඇති හාඡා නියමයන් රක්ෂණ ක්ෂේත්‍රය තුළ තවමත් පෙන්තුම් කර නොමැතු

රක්ෂණ ලේඛන සැපයිය යුතු හාඡාවන් නියෝජනව නියම කර ඇති තිනි හේ නියමයන් හා රෙගුලාසි දැනට නොවත්.¹⁷ කෙසේ වුව ද, ගනුදෙනුකරුවන්ට තේරුම් ගත හැකි හාඡාවන් රක්ෂණ ලේඛන ලබා දීම තිනියෙන් අනිවාර්ය කිරීමෙන්, ආපදා අවශ්‍යතා රක්ෂණය වෙත ප්‍රවේශීමට ඇති හාඡාවය බාධාය තුරුන් තේරුම් හැකි වන අතර, එය රක්ෂණ කර්මාන්තය කෙරෙනි ඇති යු.ම.ක.වල විශ්වාසය ඉහළ නැංවීමෙන් ලා තිබෙන වැදගත් පියවරක් වනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු ක්ෂේත්‍රය මෙම අවශ්‍යතාවය දැනටමත් හඳුනාගෙන, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු සඳහා වර්යා සංග්‍රහයක් හඳුන්වා දී ඇත. එහි දැක්වෙන අනෙකුත් පුරුව අවශ්‍යතා අතර, බැංකු නිෂ්පාදිතයන්වල නියමයන් හා කොන්දේසි ගනුදෙනුකරුවන්ට තේරුම් ගත හැකි හාඡාවන් සැපයිය යුතු යැයි තියම කර තිබේ.¹⁸ (විස්තර සඳහා 1 වන කොටුව බලන්න)

මෙම ප්‍රතිපත්ති සංශෝධනය සිදු කිරීමේ කාර්ය, ඉත් ලංකාවේ රක්ෂණ කර්මාන්තයේ නියාමන ආයතනය වන ඉත් ලංකා රක්ෂණ මණ්ඩලයට (ශ්‍රී.ල.ර.ම.) පැවරිය හැකි ය. ඉත්.ල.ර.ම. පාලනය වන්නේ, 2007 අංක 27 දරණ පනත හා 2011 අංක 3 දරණ පනත මගින් සංශෝධනය විය ඇති ප්‍රයුත්තියක් තියම කෙරෙන ගනුදෙනුකාර ප්‍රයුත්තියක්

ජ්‍යෙෂ්ඨ කටයුතු

රක්ෂණ කර්මාන්ත නියාමන (ර.ක.නි.) පනත මගිනි.¹⁹ ර.ක.නි. පනතට අනුව, රක්ෂණ හිමියන් හා විහාර රක්ෂණ හිමියන්ගේ අයිතින් ආරක්ෂා කිරීමේ වගකීම ශ්‍රී.ල.ර.ම. සතු වේ. තවද, රක්ෂණ හිමියන්ගේ අයිතින් ආරක්ෂා කර ගැනීමේ අරමුණ සහිතව රක්ෂණකරුවන්, තැරවිකරුවන් හා හානි අනාකුලකරුවන් වෙත නියෝගයන් නිකුත් කිරීමට

ද පනත මගින් ශ්‍රී.ල.ර.ම.ට බලය පවරා තිබේ. රක්ෂණ හිමියන්ට රක්ෂණ ලේඛන අප්‍රමාදව ලබා දීමට නියම කිරීම, රක්ෂණ දැන්වීම ර.ක.නි. පනතට අනුකූල වන බවට වග බලා ගැනීම හා රක්ෂණ වනදී ඉල්ලීම ගෙවීමේ කාලසීමාවන් නියම කිරීම වැනි විධානයන් නිකුත් කිරීම තුළින් රක්ෂණ හිමියන්ගේ අයිතින් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා මීට පෙර දී, ශ්‍රී.ල.ර.ම. විසින් පියවර ගෙන තිබේ.

මෙම අධ්‍යයනය වෙරිවේ රිසර්ව් හි ආර්ථික පරේයේෂණ කණ්ඩායම විසින් සම්පාදනය කරන ලදී. සවින්තා ප්‍රනාන්ද මෙම ප්‍රතිපත්ති සාරාංශය රවනා කළ අතර, එයට පරේයේෂණ සහාය විනුර ජයස්කරණ ද සංස්කරණ සහාය වෙන්යා ද සිල්වා ද ලබා දෙන ලදී. සමස්ත පරේයේෂණ හා සංස්කරණ අධික්ෂණය යුතුවිනි අධිසිංහ සහ නිෂාන් ද මෙල් විසින් ලබා දෙන ලදී. රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ක්ෂේත්‍ර පරේයේෂණ සඳහා පහසුකම් සැපයීම වෙනුවෙන් සබරගමුව වාණිජ මණ්ඩලයට ද, ජ්‍යෙෂ්ඨ අන්තර්ජානයන් හා සහයෝගයන් ලබා දීම වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා වාණිජ මණ්ඩලයට හා පහත සඳහන් ප්‍රාදේශීය වාණිජ මණ්ඩලවලට ද මෙම කණ්ඩායම සිය සේතුතිය පළ කරයි; මධ්‍යම පළාත් වාණිජ හා කර්මාන්ත මණ්ඩලය, ගල්ල දිස්ත්‍රික්ක වාණිජ හා කර්මාන්ත මණ්ඩලය, තිකුණාමල දිස්ත්‍රික් වාණිජ හා කර්මාන්ත මණ්ඩලය, යාපනය වාණිජ හා කර්මාන්ත මණ්ඩලය, මධ්‍යම ප්‍රදේශ දිස්ත්‍රික් වාණිජ කර්මාන්ත හා කාමි මණ්ඩලය, සබරගමුව වාණිජ මණ්ඩලය, අම්පාර දිස්ත්‍රික් වාණිජ හා කර්මාන්ත මණ්ඩලය, දිස්ත්‍රික් වාණිජ කර්මාන්ත හා කාමි මණ්ඩලය, හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් වාණිජ මණ්ඩලය, මාතර දිස්ත්‍රික් වාණිජ මණ්ඩලය සහ වයඹ වාණිජ හා කර්මාන්ත මණ්ඩලය.

ජ්‍යෙෂ්ඨ කටයුතු

ENDNOTES

1 The Constitution of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka, available at :<http://www.parliament.lk/files/pdf/constitution.pdf>, [accessed on: December 2017].

2 Insurance Board of Sri Lanka, ‘Statistical Review 2016’, 2016, available at: <http://www.ibsl.gov.lk/images/IBSL-AR%202016-Inner-21-59.pdf>, [accessed on: November 2017].

3 Swiss Re, Sigma No3/2016, ‘World Insurance in 2015 – Steady growth amidst regional disparities’, (2016), available at: http://media.swissre.com/documents/sigma_3_2016_en.pdf, [accessed on: December 2017].

4 Ibid.

5 Secretariat for Senior Ministers, ‘The National Human Resources and Employment Strategy for Sri Lanka’, 2012, available at: http://www.nhrep.gov.lk/images/pdf/nhrep_final.pdf, [accessed on: January 2017].

6 Ministry of Industry of Commerce, ‘SME – National Policy Framework for Small and Medium Scale Enterprise Development’, available at: http://www.industry.gov.lk/web/images/pdf/framew_eng.pdf, [accessed on: January 2017].

7 Disaster Management Center, Ministry of Disaster Management, ‘Sri Lankan National Disaster Management Plan 2013-2017’, 2014

8 Insurance Board of Sri Lanka, ‘Statistical Review 2016’, 2016, available at: <http://www.ibsl.gov.lk/images/IBSL-AR%202016-Inner-21-59.pdf>, [accessed on: November 2017].

9 Op cit., Swiss Re.

10 Ibid.

11 Census of population and housing in Sri Lanka 2012, available at:<http://www.statistics.gov.lk/PopHouSat/CPH2011/index.php?fileName=FinalPopulation&gp=Activities&tpl=3>, [accessed on: January 2018]

12 Focus group discussions with SMEs from the Ratnapura district who were affected by the May 2017 floods. The discussions were arranged by the Sabaragamuwa Chamber of Commerce. The focus group consisted of 10 SMEs.

13 National Insurance Trust Fund, available at: <http://www.nitf.lk/ENGLISH/National%20Natural%20Disaster.html>, [accessed on: November 2017]

14 As per the SME National Policy Framework for Small and Medium Scale Enterprise Development (http://www.industry.gov.lk/web/images/pdf/framew_eng.pdf) SMEs are categorised as follows: Micro Enterprises are enterprises that earn less than LKR 15 million annual revenue; Small Enterprises are enterprises that earn an annual revenue of LKR 16 million – LKR 250 million; Medium Enterprises are enterprises that earn an annual revenue of LKR 251million – 750 million.

15 Op cit., Insurance Board of Sri Lanka.

16 Four SMEs were surveyed from the Galle district and three SMEs from the Matara district who were affected by the 2017 May floods.

17 Information obtained from an application to receive information under the Right to Information Act No.12 of 2016 submitted to the Insurance Board of Sri Lanka on 4th October 2017 requesting “All documents containing information on rules relating to the language which must be used in drafting insurance related documents in Sri Lanka”. The reply was received on 10th October 2017 stating “No rules or any related documents have been issued by the Insurance Board of Sri Lanka on specifying language to be used in drafting insurance related documents”.

ජ්‍යෙෂ්ඨ කටයුතු

18 Monetary Board of Central Bank of Sri Lanka, ‘Banking Act Direction No.8 of 2011 – Customer Charter of Licensed Banks’, 2011, available at: http://www.cbsl.gov.lk/pics_n_docs/09_lr/_docs/directions/bsd/BSB_2013/bsd_LCB_Upt_to_30_Nov_2013.pdf, [accessed on: January 2018].

19 Regulation of Insurance Industry Act, No.43 of 2000 as amended by Act, No. 27 of 2007 and Act, No. 03 of 2011, available at: <http://www.ibsl.gov.lk/images/RII-Act-No-43-of-2000.pdf>, [accessed on: January 2017].

1 වන අයිතිවාසිකම - 13.11.2017. දෙන ජා.ප.හැ.අ. වෙබ් අධ්‍යිකෝන් ලබා ගත් පරිගණක තිර රුප

ඉංග්‍රීසි වෙබ් අධ්‍යිකය

සිංහල වෙබ් අධ්‍යිකය

දෙමෝල වෙබ් අධ්‍යිකය

ජ්‍යෙෂ්ඨ කටයුතු

2 වන ඇමේමුම : ශ්‍රී.ලං.ර.ම. වෙතින් ඉද තො.දැ.අ. ප්‍රතිචාරය

INSURANCE BOARD OF SRI LANKA

(Established under Act No. 43 of 2000)

Level 11, East Tower, World Trade Centre, Echelon Square, Colombo 1.
Tel: General : +94 11 2396184-9, Fax: +94 11 2396190 Website: www.ibsl.gov.lk

BY REGISTERED POST/FAX

Ref: IBSL/LEG/17/10/249

10th October 2017

(Off Police Park Avenue),
Colombo 05.

Dear Madam,

Application to receive information under the Right to Information Act, No. 12 of 2016We refer to your letter dated 04th October 2017, on the above.

Responses to your application are listed below:

- No Guidelines or any related documents have been issued by Insurance Board of Sri Lanka (IBSL) on drafting insurance proposals. However, Guidelines on Linked long term business dated 01-05-2007 and the amended Guidelines made thereto dated 15-03-2016 and 21-10-2016 can be downloaded from IBSL website from the following link:

"<http://www.ibsl.gov.lk/instructions-and-guidelines/guidelines.html>"

- No Rules or any related documents have been issued by IBSL on specifying language to be used in drafting insurance related documents in Sri Lanka;
- No Rules or any related documents have been issued by IBSL on setting limits for insurance proposals;
- A List of all licensed insurance companies in Sri Lanka and their contact details can be downloaded from IBSL website from the following link. However, the branches of such companies which operate in Kandy has to be checked from such companies on an individual basis:

"<http://www.ibsl.gov.lk/insurance-companies.html>"
- Any Rules, Regulations, Orders, Determinations, Terms and Conditions made by IBSL can be downloaded from IBSL website from the following link:

"<http://www.ibsl.gov.lk/insurance-legislation.html>"

Yours faithfully,

Ranil Angunawela
Director Legal

V R